

Секція 2 МИТНА СПРАВА: ЯКІСТЬ ТОВАРІВ, ЗНАЧЕННЯ ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ

М.П. Головка, д-р техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

В.О. Акмен, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

РИЗИКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗЕД

Митна справа у кожній країні не тільки стоїть на захисті міжнародних інтересів країни, а й виступає тим механізмом, що регулює всі торговельні операції між резидентами різних країн. Відомо, що зовнішньоекономічна діяльність кожної країни регламентується відповідними законодавчими, урядовими та відомчими актами, що відображують торговельну політику окремої держави стосовно торговельних стосунків з іноземними партнерами. Процес ведення митної справи та кожної окремої зовнішньоекономічної операції не є виключенням та об'єктивно передбачає вплив на їх здійснення сукупності факторів, які мають постійний або минулий прояв. Тому метою роботи було визначення напрямків видів ризиків при проведенні митних операцій ЗЕД.

В уяві більшості підприємців кожна торговельна зовнішньоекономічна операція може складатись з наступного: одна сторона контракту експортує товар на користь іншої сторони – резидента іноземної держави, який здійснює платіж за цей товар на користь експортера. Схема операції наведена на рисунку.

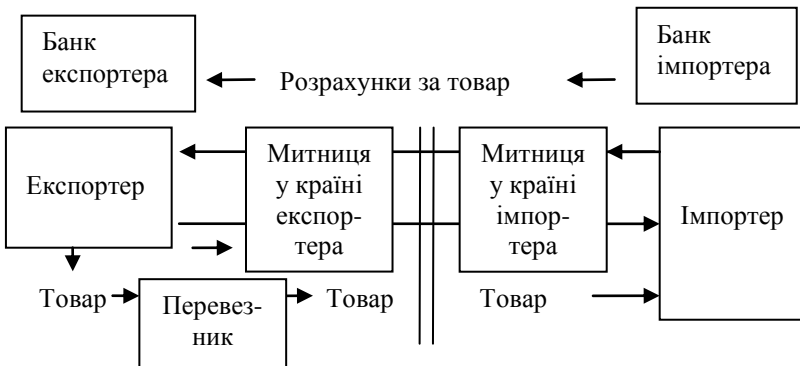

Рисунок – Схема операції купівлі-продажу товару між резидентами двох країн

При аналізі даного рисунку виникає безліч питань, а саме: які проблеми можуть очікувати експортера при митному оформленні; який пакет документів необхідно надати на даний товар; який транспорт обрати для перевезення товару від експортера до імпортера; які прикордонні та митні формальності повинен здійснити перевізник при перетині кордону; які проблеми можуть очікувати імпортера при здійсненні митного оформлення товару у своїй країні; як проводити оплату за товар тощо.

Кожне з зазначених питань несе в собі ймовірність ризику, який може звести унівець усі можливі прибутки від зовнішньоторговельної операції з товаром. Категорію „ризик” у контексті даної роботи необхідно розуміти, як можливість зниження розрахункової прибутковості від проведення зовнішньоторговельної операції, отримання нульового прибутку або у найгіршому варіанті – понести збитки. Разом з тим необхідно визначитись з основними складовими торговельної операції, які виступають джерелами виникнення ризиків. До таких напрямків доцільно віднести - процедуру укладення та зміст зовнішньоекономічного контракту, перевезення товару від продавця – експортера до покупця – імпортера, форму та порядок проведення грошових розрахунків за товар, проведення процедур митного оформлення товару у країні експорту, транзиту, імпорту та митного контролю у пунктах пропуску на кордонах.

Слід зазначити, що об'єкти митного контролю можуть мати різну вірогідність ризику у залежності від заявленого митного режиму, а саме – одна сукупність ризиків існує при експорті товарів, інші при імпорті або при розміщенні товарів на митний ліцензійний склад, транзиті, проведенні операцій з давальницькою сировиною тощо.

Доцільно суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності здійснити аналіз об'єктів митного контролю на наявність ризиків при здійсненні власних торговельних операцій з іноземними партнерами, при цьому необхідно мати за головну мету визначення джерел виникнення ризиків та, як наслідок, їх можливий вплив на заплановану прибутковість від проведення зовнішньоторговельної операції. На підставі такого аналізу та виявлених джерел ризику необхідно вишукати шляхи їх усунення або вжити попередніх заходів для зменшення їх негативного впливу на прибутковість зовнішньоторговельної операції.

Таким чином слід визначити, що ризики при проведенні митних операцій ЗЕД є взаємопов'язаними, що утворюються з контрактних ризиків та ризиків проведення розрахунків за зовнішньоторговельними операціями з товаром, ризиків перевезень, ризиків митного контролю та митного оформлення.